

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡ/ΝΤΟΣ & ΥΔΑΤΩΝ

ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Προς: Γενικό Γραμματέα
Φυσικού Περιβάλλοντος &
Υδάτων

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147

Ταχ. Κώδικας: 11251 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Εισήγηση για την έγκριση της Μελέτης 10Β: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Ομάδα περιοχών Natura Περιφερειακών Ενοτήτων Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας και Λακωνίας (μέρους))»

Σχετικά με την εν θέματι Μελέτη 10Β: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου» (Ομάδα περιοχών Natura Περιφερειακών Ενοτήτων Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας και Λακωνίας (μέρους)), σας γνωστοποιούμε τα εξής:

Α. Πλαίσιο εκπόνησης της Μελέτης

Οι περιοχές που συμπεριλαμβάνονται στον Εθνικό Κατάλογο Περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 χαρακτηρίζονται δια της παρ. 1α του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 ως Περιοχές Προστασίας της Βιοποικιλότητας και διακρίνονται σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, Ζώνες Ειδικής Προστασίας και σε προτεινόμενους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας, σύμφωνα με την ειδικότερη κατάταξή τους στο Παράρτημα Ι και τους συνημμένους σε αυτό Πίνακες 1 και 2 της κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπ' αριθμ. 50743/2017 (Β' 4432).

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 1650/1986 για την προστασία και τη διατήρηση των περιοχών προστασίας της βιοποικιλότητας (δίκτυο Natura 2000) απαιτούνται: α) Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (§2 ΕΠΜ), β) Σύνταξη και έκδοση Προεδρικού Διατάγματος (§4 ΠΔ) και γ) Σύνταξη Σχεδίου Διαχείρισης (§3 ΣΔ). Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη αποτελεί την επιστημονική μελέτη τεκμηρίωσης του Προεδρικού Διατάγματος μιας ή περισσότερων προστατευόμενων περιοχών και του Σχεδίου Διαχείρισης κάθε προστατευόμενης περιοχής. Ειδικότερα εστιάζει στον χαρακτηρισμό των προστατευόμενων περιοχών, στις ζώνες που ορίζονται εντός αυτών, στην αναγκαιότητα ή μη θεσμοθέτησης περιφερειακών ζωνών, οικολογικών διαδρόμων, καθώς και στην πρόταση ρύθμισης δραστηριοτήτων και λειτουργιών και πρόβλεψης κατάλληλων μέτρων και δράσεων για τη διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου κάθε προστατευόμενης περιοχής.

Με σκοπό την εφαρμογή των νομικών διατάξεων για τη θεσμοθέτηση των προστατευόμενων περιοχών

της χώρας, τον Οκτώβριο του 2017 προκηρύχθηκε από το Τμήμα Βιοποικιλότητας και Προστατευόμενων Περιοχών της Διεύθυνσης Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), ανοικτός διεθνής διαγωνισμός για την ανάθεση και υλοποίηση του έργου «Σύνταξη ΕΠΜ, Ειδικών Εκθέσεων και Σχεδίων Διαχείρισης για περιοχές του Δικτύου Natura 2000».

Στο πλαίσιο αυτό, για την υλοποίηση του άνωθι έργου, έχουν ανατεθεί έντεκα (11) συνολικά Μελέτες, κάθε μία από τις οποίες υλοποιεί το αντικείμενο του έργου σε επιμέρους ομάδες περιοχών του δικτύου Natura 2000, καθώς και μία μελέτη που αφορά στον τεχνικό και επιστημονικό συντονισμό της εκπόνησης των 11 μελετών.

Με το από 04-02-2019 Ιδιωτικό Συμφωνητικό, ανατέθηκε από το Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών της Διεύθυνσης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του ΥΠΕΝ, η εκπόνηση της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης 10: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου» στην εταιρεία «NERCO – Ν. ΧΛΥΚΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Α.Ε.Μ».

Η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη 10B: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου» έχει ως στόχο τη σύνταξη ΕΠΜ και την πρόταση μέτρων διαχείρισης στην ομάδα περιοχών Περιφερειακών Ενοτήτων Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας και Λακωνίας (μέρους) και συγκεκριμένα των περιοχών με κωδικούς: GR2510003 Ακροναυπλία και Παλαμήδι(ΕΖΔ), GR2510004 Όρη Αρτεμίσιο και Λύρκειο (ΖΕΠ), GR2520001 Όρος Μαίναλο (ΕΖΔ), GR2520002 Λίμνη Τάκα (ΕΖΔ), GR2520003 Λιμνοθάλασσα Μουστού (ΕΖΔ), GR2520005 Μονή Έλωνας και Χαράδρα Λεωνιδίου - Σπήλαιο Μάνα & Γαλάζια Λίμνη (ΕΖΔ - ΤΚΣ), GR2520006 Όρος Πάρνωνας (και περιοχή Μαλεβής) (ΕΖΔ), GR2530001 Κορυφές όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και χαράδρα Φλαμπουρίτσα (ΕΖΔ), GR2530002 Λίμνη Στυμφαλία (ΕΖΔ - ΖΕΠ), GR2530003 Ακροκόρινθος (ΕΖΔ), GR2530004 Όρος Ολίγυρτος (ΕΖΔ), GR2530005 Όρη Γεράνεια (ΕΖΔ), GR2530006 Όρος Ζήρεια (Κυλλήνη) (ΖΕΠ), GR2530007 Κορινθιακός Κόλπος (ΤΚΣ), GR2540001 Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κοράκια, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και περιοχή Μονεμβασιάς, σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και θαλάσσια ζώνη έως ακρωτήριο Καμήλι (ΕΖΔ - ΤΚΣ), GR2540002 Περιοχή Νεάπολης και νήσος Ελαφώνησος (ΕΖΔ), GR2540003 Εκβολές Ευρώτα, περιοχή Βρονταμά και θαλάσσια περιοχή Λακωνικού Κόλπου (ΕΖΔ - ΤΚΣ), GR2540006 Υγρότοποι εκβολών Ευρώτα (ΖΕΠ), GR2540007 Όρη Ανατολικής Λακωνίας (ΖΕΠ).

Σύμφωνα με την προκήρυξη οι προδιαγραφές του έργου συντάχθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 11 και τον πίνακα 4 του άρθρου 16 της υπ' αριθμ. 69269/ 5387/1990 Κ.Υ.Α. (Β' 678), καθώς και τις επιμέρους οδηγίες και εξειδικεύσεις που εστάλησαν από την Διευθύνουσα Υπηρεσία και τον ανάδοχο του έργου «Τεχνικός Και Επιστημονικός Συντονισμός Της Εκπόνησης ΕΠΜ, Σχεδίων Προεδρικών Διαταγμάτων (ΠΔ) Και Σχεδίων Διαχείρισης (ΣΔ) για τις Περιοχές Του Δικτύου Natura 2000». Επισημαίνεται ότι στο οριστικό τεύχος της Μελέτης 10B: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Ομάδα περιοχών Natura Περιφερειακών Ενοτήτων Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας και Λακωνίας (μέρους))», έχουν ενσωματωθεί τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης της μελέτης που έλαβε χώρα από τέλη Αυγούστου έως τέλη Οκτωβρίου του 2023 (<https://ypen.gov.gr/diavouleusi/>). Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας της διαβούλευσης συντάχθηκε και υποβλήθηκε το παραδοτέο ΠΓ5 «Τεύχος καταγραφής απόψεων φορέων/κοινού και διατύπωσης απαντήσεων-εισηγήσεων επ' αυτών», υλοποιήθηκαν οι διορθώσεις/παρατηρήσεις του συντονιστή οι οποίες διαβιβάστηκαν με το υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/23317/516/27-02-2025 έγγραφο του Τμήματος Προστατευόμενων Περιοχών του ΥΠΕΝ με θέμα «Τεχνικό Σημείωμα με σύνοψη και σχολιασμό των κύριων θεμάτων της μελέτης 10β (ΕΠΜ 10β) – Σχόλια επί της ΕΠΜ που υποβλήθηκε το Φεβρουάριο του 2025» και ενσωματώθηκαν οι παρατηρήσεις/εισηγήσεις της Αναθετουσας Αρχής που συζητήθηκαν κατά τη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε με την Διευθύνουσα Υπηρεσία στις 08.05.2025 με θέμα «Παρατηρήσεις για την ολοκλήρωση της μελέτης Εκπόνηση Ειδικής

Περιβαλλοντικής Μελέτης και Σχεδίου Διαχείρισης για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου Περιφερειακών Ενοτήτων Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας και Λακωνίας (μέρους)».

B. Μορφή και Περιεχόμενα της ΕΠΜ

Η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη 10B: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Ομάδα περιοχών Περιφερειακών Ενοτήτων Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας και Λακωνίας (μέρους))» αποτελείται από:

1. το Τεύχος Μελέτης (ΜΑ) της ΕΠΜ το οποίο διαρθρώνεται σε πέντε (5) κεφάλαια και περιλαμβάνει αναλυτικά:

Το πρώτο κεφάλαιο στο οποίο προσδιορίζονται τα όρια της περιοχής μελέτης και της ευρύτερης περιοχής, δίνεται συνοπτικά το ιστορικό προστασίας της περιοχής, με απλή χρονολογική αναφορά σε μελέτες αναγνώρισης, διοικητικές πράξεις και λοιπές δράσεις που είχαν ως σκοπό αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο στη διατήρηση της φύσης στην περιοχή.

Το δεύτερο κεφάλαιο στο οποίο γίνεται η περιγραφή της περιοχής μελέτης και του προστατευτέου αντικειμένου:

- 1) Δίνονται στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά του αβιοτικού περιβάλλοντος εστιάζοντας σε εκείνα που σχετίζονται με τη διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου.
- 2) Δίνονται στοιχεία του βιοτικού περιβάλλοντος της περιοχής. Γίνεται περιγραφή των πολύ σημαντικών και των άλλων σημαντικών τύπων οικοτόπων, των πολύ σημαντικών και των άλλων σημαντικών ειδών χλωρίδας και πανίδας και των σημαντικών ειδών ορνιθοπανίδας της περιοχής μελέτης. Επιπλέον δίνονται στοιχεία σχετικά με τις πολύ σημαντικές περιοχές/ ενδιαίτηματα των πολύ σημαντικών ειδών χλωρίδας, πανίδας και ορνιθοπανίδας.
- 3) Αναφέρονται συνοπτικά τα κύρια χαρακτηριστικά του πληθυσμού που δραστηριοποιείται στην περιοχή μελέτης, η κατανομή κάλυψης γης, οι υφιστάμενες χρήσεις γης και δραστηριότητες, καθώς και η σημασία τους για το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της περιοχής. Παρατίθενται τα χαρακτηριστικά των χρήσεων/ δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν να επηρεάσουν το προστατευτέο αντικείμενο άμεσα, δηλαδή είτε με απευθείας χρήση των ειδών χλωρίδας και πανίδας, είτε με κατάληψη ή καταστροφή των φυσικών οικοτόπων και των ενδιαιτημάτων των ειδών ή/ και εμμέσως με υποβάθμιση των τελευταίων.
- 4) Αναφέρονται συνοπτικά τα κύρια χαρακτηριστικά του υφιστάμενου χωρικού σχεδιασμού εστιάζοντας σε τυχόν σχέδια ανάπτυξης που προγραμματίζονται ή είναι σε εξέλιξη. Αναφέρονται επίσης αναμενόμενες επιπτώσεις των σχεδίων ανάπτυξης στο προστατευτέο αντικείμενο.
- 5) Γίνεται αναφορά στη σχέση του προστατευτέου αντικειμένου με τα υπάρχοντα στοιχεία της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Επισημαίνονται οι περιοχές και τα στοιχεία με ιδιαίτερη σημασία.

Στο τρίτο κεφάλαιο αξιολογούνται συνολικά τα χαρακτηριστικά του φυσικού περιβάλλοντος με βάση τα στοιχεία του κεφαλαίου 2 και αναδεικνύονται οι ανάγκες προστασίας και διατήρησης λόγω της παρουσίας προστατευόμενων τύπων οικοτόπων και ενδιαιτημάτων ειδών χλωρίδας και πανίδας. Σχολιάζονται οι οικολογικές απαιτήσεις των ειδών και των οικοτόπων, που θα πρέπει να ληφθούν ιδιαίτερα υπόψη στις προτάσεις χρήσεων του χώρου, ώστε να διασφαλιστεί η διατήρηση των φυσικών στοιχείων της συγκεκριμένης περιοχής και διατυπώνονται οι στόχοι διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του έργου της εποπτείας. Τέλος

δίνονται οι φυσικές και αναπτυξιακές δυνατότητες της περιοχής μελέτης μέσω της εκτίμησης των οικοσυστημικών υπηρεσιών σε αυτή.

Το τέταρτο κεφάλαιο το οποίο περιλαμβάνει τον καθορισμό των προστατευόμενων περιοχών και του πλαισίου για την προστασία του προστατευτέου αντικειμένου (χαρακτηρισμός προστατευόμενων περιοχών, καθορισμός ζωνών προστασίας ανά προστατευόμενη περιοχή), τη μεθοδολογία και την τεκμηρίωση επιλογής ζωνών προστασίας, τον προσδιορισμό των προτεινόμενων ειδικών χρήσεων ανά προστατευόμενη περιοχή και ανά ζώνη προστασίας (παραδοχές, γενικές ρυθμίσεις, χρήσεις και ρυθμίσεις ανά ζώνη, τεκμηρίωση και εκτίμηση επιπτώσεων) και τη περιγραφή του πλαισίου διοίκησης των περιοχών.

Το πέμπτο κεφάλαιο της μελέτης το οποίο αποτελεί το Σχέδιο Διαχείρισης της περιοχής μελέτης στο οποίο δίνονται οι κατευθύνσεις και οι προτεραιότητες για την εφαρμογή των έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική προστασία και διαχείριση των κατά περίπτωση προστατευόμενων αντικειμένων.

Τις βιβλιογραφικές πηγές.

2. Χάρτες που απεικονίζουν τα όρια και τις προτεινόμενες ζώνες προστασίας για κάθε προτεινόμενη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας.
3. Φύλλα των ζωνών προστασίας («ζωνόφυλλα») όπου παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι επιτρεπόμενες χρήσεις ανά πολύγωνο ζώνης προστασίας, για κάθε προτεινόμενη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας.
4. Φύλλα των χρήσεων γης, όπου παρουσιάζονται πίνακες στους οποίους περιγράφονται συνοπτικά οι ειδικές χρήσεις γης ανά κατηγορία ζώνης για κάθε προτεινόμενη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας.
5. Φύλλα των μέτρων διαχείρισης («μετρόφυλλα») όπου παρουσιάζονται αναλυτικά τα προτεινόμενα μέτρα διαχείρισης για κάθε προτεινόμενη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας.
6. Άλλα υποστηρικτικά αρχεία τεκμηρίωσης. Αναλυτικά το Τεύχος Τεκμηρίωσης (ΤΤΑ) της ΕΠΜ συμπεριλαμβάνει τα Τεύχη τεκμηρίωσης των Κεφαλαίων 1, 2 και 3, καθώς και το Ειδικό τεύχος με τίτλο «Αντιμετώπιση των επιπτώσεων των πρόσφατων πυρκαγιών (2021) της 2ης ομάδας προστατευόμενων περιοχών».
7. Αρχεία γεωχωρικών δεδομένων.
8. Φωτογραφικό υλικό

Γ. Συνοπτική Παρουσίαση Περιεχόμενου της ΕΠΜ

Εισαγωγή - Περιοχή Μελέτης

Ως περιοχή μελέτης ορίζεται η έκταση που καλύπτουν χωρικά οι δεκαεννέα (19) περιοχές Natura (Πίνακας 1.2-1), από τις οποίες οι 10 είναι Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, οι 3 Ειδικές Ζώνες Διατήρησης –Τόποι Κοινοτικής Σημασίας, η 1 είναι Τόπος Κοινοτικής Σημασίας, οι 4 είναι Ζώνες Ειδικής Προστασίας και η 1 είναι Ειδική Ζώνη Διατήρησης- Ζώνη Ειδικής Προστασίας (Σχήμα 1.2-1 και 2). Η έκταση της περιοχής μελέτης (χωρίς τα επικαλυπτόμενα τμήματα αυτής) ανέρχεται σε 445.150,822 ha, από τα οποία 195.165,432 ha (43.84%) αντιστοιχούν σε χερσαίες περιοχές Natura και 249.985,39 ha (56.16%) σε θαλάσσιες περιοχές Natura.

Οκτώ (8) από τις περιοχές μελέτης εμπίπτουν στην περιοχή ευθύνης της Μονάδας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Χελμού–Βουραϊκού και Προστατευόμενων Περιοχών Βόρειας Πελοποννήσου. Μία (1) περιοχή υπάγεται στη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Πάρνηθας, Σχοινιά και Προστατευόμενων Περιοχών Σαρωνικού Κόλπου, μία (1) στη Μονάδα Διαχείρισης Κορινθιακού Κόλπου, ενώ εννέα (9) περιοχές υπάγονται στη Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου.

Σύμφωνα με τη διοικητική διαίρεση της χώρας, όλες οι περιοχές μελέτης (εκτός του Κορινθιακού Κόλπου) υπάγονται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίου και στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, εξαιρουμένης της περιοχής «Γεράνεια Όρη», η οποία ανήκει εν μέρει και στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής και στην Περιφέρεια Αττικής. Όσον αφορά τις Περιφερειακές Ενότητες, οι περιοχές μελέτης κατανέμονται στις Π.Ε. Λακωνίας, Αργολίδας, Αρκαδίας, Κορινθίας και Αττικής. Αναφορικά με την περιοχή του Κορινθιακού Κόλπου, οι βόρειες ακτές του υπάγονται διοικητικά στις Π.Ε. Φωκίδας και Βοιωτίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Αντίστοιχα, οι νότιες ακτές υπάγονται διοικητικά στις Π.Ε. Αχαΐας και Κορινθίας, των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου. Επιπλέον, το ανατολικό τμήμα της θαλάσσιας περιοχής του Κορινθιακού Κόλπου υπάγεται στην Περιφέρεια Αττικής.

Στόχοι προστασίας

Ο σκοπός προστασίας αφορά στη διασφάλιση του καθεστώτος διατήρησης για τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000. Για τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ), ο σκοπός αφορά στην προστασία και διατήρηση των τύπων οικοτόπων του Παρ. Ι, καθώς των ειδών χλωρίδας και πανίδας των Παρ. ΙΙ & ΙV της Οδηγίας 92/43/ΕΚ. Για τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), ο σκοπός αφορά στην προστασία και διατήρηση των ειδών Ορνιθοπανίδας (ΖΕΠ) του Παρ. Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ και των μεταναστευτικών με τακτική έλευση, δηλαδή αυτών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο ειδών χαρακτηρισμού ΖΕΠ στην Ελλάδα.

Βάσει αυτού, οι επιμέρους στόχοι προστασίας περιλαμβάνουν:

- Τη διατήρηση στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος που είναι μοναδικά σε διεθνές, κοινοτικό, εθνικό και τοπικό επίπεδο.
- Την ανταπόκριση της χώρας στις κοινοτικές δεσμεύσεις όσον αφορά στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Περιγραφή προστατευτέου αντικειμένου

Στην περιοχή μελέτης περιλαμβάνονται αξιόλογοι χερσαίοι και θαλάσσιοι τύποι οικοτόπων, όπου ενδιατούν σπάνια, ενδημικά, απειλούμενα είδη ζώων και φυτών με ιδιαίτερο βιογεωγραφικό ενδιαφέρον και τα οποία θα πρέπει να προστατευθούν, είτε με εφαρμογή άμεσων μέτρων περιορισμού και ελέγχου των δραστηριοτήτων που επιδρούν αρνητικά σ' αυτά, είτε έμμεσα με μέτρα διατήρησης/διαχείρισης συγκεκριμένων περιοχών-ζωνών στις οποίες τα εν λόγω στοιχεία εντοπίζονται. Η συγκεκριμένη προσέγγιση προστασίας συμβαδίζει με το πνεύμα της Οδηγίας 92/43 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Ενδεικτικά και συνοπτικά αναφέρονται τα ακόλουθα επιλεγμένα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος που αποδίδουν τη σημαντικότητα της περιοχής μελέτης:

- Η ποικιλομορφία του τοπίου η οποία περιλαμβάνει θαλάσσιες, παράκτιες, πεδινές, ημιορεινές και ορεινές περιοχές, νησιά, υγροτοπικά οικοσυστήματα, καθώς και μια μίξη δασών, θαμνωδών και αγροτικών εκτάσεων καθώς και στην ποικιλότητα του παράκτιου τοπίου με συνδυασμό βραχωνών ακτών, αμμωδών παραλίων και θαλάσσιων σπηλαίων.

- Η παρουσία πέντε θαλάσσιων και τριάντα τριών χερσαίων τύπων οικοτόπων του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΚ, εκ των οποίων δύο θαλάσσιοι (1120* & 1150*) και επτά χερσαίοι (2250*, 3170*, 6230*, 9530* & 9560*) είναι τύποι οικοτόπων προτεραιότητας, καθώς και η παρουσία του εθνικού ενδιαφέροντος τύπων οικοτόπων 951B (Ελληνικά δάση με *Abies cerphalonica*) και 934A (Ελληνικά δάση πρίνου) που αποτελούν οικοσυστήματα ιδιαίτερης σημασίας για την περιοχή.
- Η παρουσία σημαντικών ειδών χλωρίδας, έξι (6) εκ των οποίων αποτελούν είδη του παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΚ και πέντε (5) είναι είδη προτεραιότητας, αλλά και πλήθος ενδημικών και προστατευόμενων ειδών, εκ των οποίων κάποια είναι στενοενδημικά της περιοχής.
- Η ποικιλότητα της πανίδας με την παρουσία πλήθους σημαντικών ή/και απειλούμενων ειδών και ειδών προτεραιότητας. Στην περιοχή απαντώνται τριάντα οχτώ (38) συνολικά είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43, εκ των οποίων τέσσερα (4) είναι είδη προτεραιότητας. Συγκεκριμένα απαντώνται δεκαεφτά (17) θηλαστικά, δέκα (10) ερπετά, δύο (6) ασπόνδυλα και πέντε (5) είδη ιχθυοπανίδας.
- Η ύπαρξη παραλιών ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta* (είδος προτεραιότητας), καθώς και η παρουσία κατακλυζόμενων ή εν μέρει κατακλυζόμενων θαλάσσιων σπηλαίων (Τ.Ο. 8330), τα οποία χρησιμοποιούνται ως ενδιαίτημα από τη Μεσογειακή φώκια *Monachus monachus* (είδος προτεραιότητας). Επιπλέον, στην περιοχική εντοπίζονται θαλάσσια τμήματα που αποτελούν μόνιμα πεδία ανάπτυξης και τροφοληψίας των ειδών προτεραιότητας *Chelonia mydas* και *Caretta caretta*.
- Η ποικιλότητα της ορνιθοπανίδας με την παρουσία πλήθους σημαντικών ή/και απειλούμενων αρπακτικών και υδρόβιων ειδών. Επίσης απαντώνται αρκετά στρουθιόμορφα είδη της Μεσογειακής Μεγαδιάπλασης. Έχουν καταγραφεί 133 είδη τα οποία είτε περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ, είτε είναι μεταναστευτικά είδη, ενώ τα: Πετροπέρδικα (*Alectoris graeca*), Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*), Σπιζαιτός (*Aquila fasciata*), Βαλτόπαπια (*Aythya nyroca*), Μπούφος (*Bubo bubo*), Φιδαιτός (*Circetus gallicus*), Φρυγανοσιόχλονο (*Emberiza caesia*), Χρυσογέρακο (*Falco biarmicus*) Λιοστριτίδα (*Hippolais olivetorum*), Μικροτσικνιάς (*Ixobrychus minutus*), Αετομάχος (*Lanius collurio*), Χαλκόκοτα (*Plegadis falcinellus*), Αιγαιοτσιροβάκος (*Sylvia rueppelli*) έχουν οριστεί ως είδη χαρακτηρισμού.
- Το πλήθος μεταναστευτικών ειδών και κυρίως αρπακτικών πουλιών που διέρχονται από την περιοχή καθιστώντας την έναν σημαντικό μεταναστευτικό διάδρομο. Επίσης αρκετά παρυδάτια πουλιά χρησιμοποιούν την περιοχή ως σταθμό ανεφοδιασμού κατά τη μετανάστευση.

Στην περιοχή περιλαμβάνονται επίσης:

- 1 Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης: «Το Δάσος Δενδρόκεδρων στην Κυνουρία Αρκαδίας» έκτασης 74 εκταρίων, θεσμοθετημένο με την ΥΑ Αριθ.200995/7950 (Δ' 121).
- 12 καταφύγια άγριας ζωής (ΚΑΖ): «Φονεμένοι-Κούτσουρα (Αγ. Πέτρου Επ.Κυνουρίας)», Κ725 «Φαράγγι Μαζιάς Δημοτικών Διαμερισμάτων Καστάνισσας και Πραστού Δήμου Βόρειας Κυνουρίας», Κ778 «Γαϊδουροβουνίου Δημοτικών Διαμερισμάτων Κρεμαστής - Λαμπόκαμπου Δήμων Νιάτων – Ζάρακα», Κ475 «Κουφοβούνι-Τσικουλίο (Βαμβακούς-Καστανίτσας)», Κ710 «Κορομηλιά - Βασκίνας Δήμου Λεωνιδίου», Κ709 «Υγροβιότοπος Μουστου Δημοτικού Διαμερίσματος Μελιγούς και Κορακοβουνίου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας», Κ456 «Δασώδης περιοχή Αγ. Θεοδώρων (Τριπόλεως-Περιθωρίου)», Κ807 «Λίμνη Στυμφαλία - Απέλευρο όρος Δήμου Στυμφαλίας Κορινθίας και Κοινότητας Αλέας Αργολίδας», Κ889 «Μπούτσι Δημοτικού Διαμερίσματος Καρυάς Δήμου Ξυλοκάστρου», Κ590 «Πλάτανος-Πραθί-Μύλοι-Γαρβάτι

(Λουτρακίου-Περαχώρας)», K729 «Περιοχή Γερανείων Δήμου Μεγάρων» και το K417 «Λουτρακίου Περαχώρας».

- 13 Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ), εκ των οποίων τα 4 είναι θεσμοθετημένα: ΑΤ1010010 Μονεμβασιά (Β' 910), ΑΤ1010003 Καστανίτσα Πάρνωννα (Β' 352), ΑΤ1011093 Ακροναυπλία και Παλαμίδι, ΑΤ1080128 Λόφος Στόχος Νεστάνης (Τσιπιανών) (Β' 1073), ΑΤ1011000 Λίμνη Στυμφαλία, ΑΤ1011001 Κουλάδα Φενεού, ΑΤ1011002 Μετέωρα Κορινθίας, ΑΤ1011004 Υψώματα βόρεια του χωριού Στενό Κορινθίας, ΑΤ1011006 Ακροκόρινθος, ΑΤ1011096 Πέτρα Περαχώρας (Βράχος Βουνού), ΑΤ1011026 Μονή Θεοτόκου Περαχώρας (Β'353), ΑΤ2011108 Αλεποχώρι-Ψάθα-Πόρτο Γερμενό και ΑΤ1010006 Περιοχή Ηραίου Περαχώρας.
- 3 Αδιατάρακτες Φυσικές Περιοχές (περιοχή άνευ δρόμων): Περιοχή άνευ δρόμων όρους Μαίναλο, όρους Πάρνωννα και Χιονοβουμίου του όρους Μαίναλου στην Πελοπόννησο (Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/2525/101/10-1-2023 (Δ' 44)), Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΓΔΠΠ/140337/2845/22-12-2025 (Δ'1051) και Υ.Α ΥΠΕΝ/ΓΔΠΠ/45561/920/23-4-2026).
- Πλήθος κηρυγμένων μνημείων, που καλύπτουν την περίοδο από τα αρχαία χρόνια έως και τη μεταβυζαντινή εποχή.

Αξιολόγηση του φυσικού περιβάλλοντος/ προστατευτέου αντικειμένου

Η αξιολόγηση του φυσικού περιβάλλοντος γίνεται ανά ΕΖΔ/ΤΚΣ και ΖΕΠ της περιοχής μελέτης, με την αξιοποίηση της ανάλυσης και των δεδομένων των πινάκων των κεφαλαίων 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 για να καθοριστούν οι προτεραιότητες διαχείρισης στον τόπο. Κύριος στόχος είναι η διερεύνηση, ο προσδιορισμός και η ιεράρχηση των μέτρων διαχείρισης που θα εξασφαλίζουν τη βελτιστοποίηση της συμβολής των Τ.Ο./ειδών ανά περιοχή στην Ικανοποιητική Κατάσταση Διατήρησής τους στη χώρα.

Οι προτεραιότητες διαχείρισης σχετίζονται με τη διάκριση των τύπων οικοτόπων/ειδών σε διαφορετικές ομάδες ως προς την προτεραιότητα λήψης μέτρων. Για τις ανάγκες της συγκεκριμένης προσέγγισης, οι προτεραιότητες διαχείρισης αναγνωρίζονται, ιεραρχούνται και ομαδοποιούνται στη βάση των αναγκών ρυθμίσεων, δράσεων και παρεμβάσεων. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν θεσμικά/κανονιστικά μέτρα προστασίας και διατήρησης (θεσμικά μέτρα), εξειδικευμένα μέτρα ενεργού διαχείρισης/αποκατάστασης/οργάνωσης/λειτουργίας (διαχειριστικά μέτρα), καθώς και εφαρμογή στοχευμένων προγραμμάτων συλλογής πρωτογενών δεδομένων (μελέτες βάσης).

Αρχικώς αξιολογήθηκε η σημασία/ευθύνη κάθε περιοχής Natura και επιμέρους τμήματα αυτής για τη διατήρηση ή βελτίωση της Κατάστασης Διατήρησης (ΚΔ) ενός τύπου οικοτόπου/είδους σε εθνικό επίπεδο και βασίζεται στην υφιστάμενη κατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, όπως αυτή αναλύθηκε στο κεφάλαιο 2.2. Για την αξιολόγηση και ακολούθως για τον καθορισμό και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων διαχείρισης χρησιμοποιούνται ως κριτήρια παράμετροι οι οποίες ήδη χρησιμοποιούνται ευρέως σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε για την αξιολόγηση της σημασίας των τόπων του Δικτύου Natura 2000 ως προς τη διατήρηση των τύπων οικοτόπων και ειδών (ΤΕΔ-SDF), είτε για την αξιολόγηση των τύπων οικοτόπων και ειδών σε επίπεδο βιογεωγραφικής περιοχής στο κράτος μέλος (εθνικές εκθέσεις άρθρων 12 και 17).

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε στηρίχτηκε στις κατευθύνσεις του τεύχους Εξειδίκευσης Τεχνικών Προδιαγραφών (Κοτσαγεώργης et al., 2019) και εξειδικεύτηκε/διαφοροποιήθηκε/ συμπληρώθηκε από τον Ανάδοχο, όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο. Στις περιπτώσεις ειδών, των οποίων δεν είναι διαθέσιμη η πληροφορία του Βαθμού Διατήρησης, της Κατάστασης και της Τάσης Διατήρησης, οπότε και δεν δύναται να εφαρμοστεί η προτεινόμενη μεθοδολογία, ακολουθήθηκε διακριτή αξιολόγηση και τεκμηρίωση.

Οι ομάδες τύπων οικοτόπων/ ειδών ως προς την προτεραιότητα διαχείρισης θεσμικών και διαχειριστικών μέτρων είναι τρεις (1, 2 και 3) και εκφράζουν υψηλή (1), μέση (2) και χαμηλή (3) προτεραιότητα διαχείρισης αντίστοιχα. Ακολουθώς συνοψίζονται στατιστικά των τύπων οικοτόπων και ομάδων ειδών τα οποία εντάσσονται στις ομάδες υψηλής (1) και μέσης (2) προτεραιότητας διαχείρισης για θεσμικά και διαχειριστικά μέτρα ανά ΕΖΔ/ΤΚΣ και ΖΕΠ:

Περιοχή Natura 2000	Θεσμικά μέτρα		Διαχειριστικά μέτρα	
	Υψηλής προτεραιότητας	Μέσης προτεραιότητας	Υψηλής προτεραιότητας	Μέσης προτεραιότητας
GR2510003	1 είδος θηλαστικών 1 είδος χλωρίδας		1 Τύπος Οικοτόπου 1 είδος θηλαστικών 2 είδη ερπετών	2 Τύποι Οικοτόπου
GR2510004			8 είδη ορνιθοπανίδας	
GR2520001	2 είδη ασπονδύλων	1 Τύπος Οικοτόπου 1 είδος ασπονδύλων	1 είδος ασπονδύλων 2 είδη ερπετών	2 είδος ασπονδύλων 1 είδος ερπετών
GR2520002		3 Τύποι Οικοτόπων 1 είδος θηλαστικών	3 Τύποι Οικοτόπων 1 είδος θηλαστικών	2 είδη θηλαστικών
GR2520003	1 Τύπος Οικοτόπου 1 είδος ιχθυοπανίδας	3 Τύποι Οικοτόπων 6 είδη θηλαστικών 1 είδος ερπετών	1 Τύπος Οικοτόπου 1 είδος ιχθυοπανίδας 2 είδη θηλαστικών 2 είδη ερπετών	1 Τύπος Οικοτόπου 4 είδη θηλαστικών 2 είδη ερπετών
GR2520005	1 Τύπος Οικοτόπου 1 είδος ασπονδύλων 2 είδη χλωρίδας	3 Τύποι Οικοτόπων 2 είδη θηλαστικών	1 Τύπος Οικοτόπου 8 είδη θηλαστικών 2 είδη ερπετών 2 είδη χλωρίδας	1 Τύπος Οικοτόπου
GR2520006	4 Τύποι Οικοτόπων 1 είδος θηλαστικών 2 είδη χλωρίδας	2 Τύποι Οικοτόπων 1 είδος θηλαστικών	4 Τύποι Οικοτόπων 2 είδη θηλαστικών 3 είδη χλωρίδας 1 είδος ερπετών	1 Τύπος Οικοτόπου 2 είδη θηλαστικών 1 είδος ερπετών
GR2530001	3 Τύποι Οικοτόπων 2 είδη χλωρίδας	2 Τύποι Οικοτόπων 3 είδη θηλαστικών	1 Τύπος Οικοτόπου 1 είδος αμφιβίων 1 είδος χλωρίδας 1 είδος ερπετών 1 είδος θηλαστικών	1 Τύπος Οικοτόπου 5 είδη θηλαστικών 1 είδος ερπετών
GR2530002	3 είδη ορνιθοπανίδας	3 Τύποι Οικοτόπων 1 είδος θηλαστικών 1 είδος ορνιθοπανίδας	3 Τύποι Οικοτόπων 5 είδη θηλαστικών 2 είδη ερπετών 49 είδη ορνιθοπανίδας	2 είδη θηλαστικών 2 είδη ερπετών 5 είδη ορνιθοπανίδας
GR2530003		1 είδος ασπονδύλων 5 είδη θηλαστικών	1 είδος ασπονδύλων 2 είδη θηλαστικών 1 είδος ερπετών	1 Τύπος Οικοτόπου 3 είδη θηλαστικών 1 είδος ερπετών
GR2530004	1 Τύπος Οικοτόπου 1 είδος χλωρίδας	2 είδη θηλαστικών	1 Τύπος Οικοτόπου 3 είδη θηλαστικών 3 είδη ερπετών	1 Τύπος Οικοτόπου 3 είδη θηλαστικών 2 είδη ερπετών
GR2530005	1 Τύπος Οικοτόπου 1 είδος χλωρίδας	1 Τύπος Οικοτόπου 1 είδος θηλαστικών	2 Τύποι Οικοτόπου 2 είδη ερπετών	2 Τύποι Οικοτόπου 1 είδος ερπετών 1 είδος θηλαστικών
GR2530006			19 είδος ορνιθοπανίδας	1 είδος ορνιθοπανίδας
GR2530007	2 Τύποι Οικοτόπων 1 είδος ασπονδύλων 3 είδη θηλαστικών	1 είδος θηλαστικών	5 Τύποι Οικοτόπων 1 είδος ασπονδύλων 4 είδη θηλαστικών	
GR2540001	2 Τύποι Οικοτόπων	6 Τύποι Οικοτόπων	7 Τύποι Οικοτόπων	2 Τύποι Οικοτόπων

Περιοχή Natura 2000	Θεσμικά μέτρα		Διαχειριστικά μέτρα	
	Υψηλής προτεραιότητας	Μέσης προτεραιότητας	Υψηλής προτεραιότητας	Μέσης προτεραιότητας
	2 είδη ασπονδύλων 2 είδη θηλαστικών	5 είδη θηλαστικών 1 είδος ερπετών	1 είδος ασπονδύλων 6 είδη θηλαστικών 3 είδη ερπετών	3 είδη θηλαστικών 2 είδη ερπετών
GR2540002	2 Τύποι Οικοτόπων 1 είδος θηλαστικών 2 είδη χλωρίδας	3 Τύποι Οικοτόπων 1 είδος θηλαστικών 1 είδος ερπετών	2 Τύποι Οικοτόπων 2 είδη θηλαστικών 2 είδη χλωρίδας 2 είδη ερπετών	4 Τύποι Οικοτόπων 1 είδος θηλαστικών 2 είδη ερπετών
GR2540003	1 είδος ιχθυοπανίδας 1 είδος ασπονδύλων 2 είδη ερπετών	8 Τύποι Οικοτόπων 2 είδη θηλαστικών	9 Τύποι Οικοτόπων 1 είδος ιχθυοπανίδας 1 είδος ασπονδύλων 3 είδη θηλαστικών 4 είδη ερπετών	1 είδος θηλαστικών 4 είδη ερπετών
GR2540006	3 είδη ορνιθοπανίδας	1 είδος ορνιθοπανίδας	85 είδη ορνιθοπανίδας	5 είδη ορνιθοπανίδας
GR2540007	2 είδη ορνιθοπανίδας	2 είδη ορνιθοπανίδας	20 είδη ορνιθοπανίδας	4 είδη ορνιθοπανίδας

Πιέσεις/ απειλές. Δυνητικές συγκρούσεις μεταξύ της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και των οικονομικών δραστηριοτήτων

Οι πιέσεις / απειλές που ασκούνται στα προστατευτέα αντικείμενα και σχετίζονται με τις υφιστάμενες δραστηριότητες/χρήσεις και τα ισχύοντα σχέδια ανάπτυξης, καταγράφηκαν και αναλύθηκαν λεπτομερώς, αναλόγως των διαθέσιμων δεδομένων και των ιδιοτεροτήτων των πιέσεων και των προστατευτέων αντικειμένων. Με σκοπό την εφαρμογή ενός συστηματικού εργαλείου ιεράρχησης χωρικών προτεραιοτήτων τα δεδομένα, όπου ήταν εφικτό, έχουν εξειδικευτεί τόσο ανά προστατευτέο αντικείμενο, όσο και χωρικά, με αποτέλεσμα να προκύπτει σαφής ανάγκη λήψης διαχειριστικών μέτρων χωρικά προσδιορισμένων. Στις περιπτώσεις που δεν είναι εφικτό να εξειδικευτούν επαρκώς, πραγματοποιήθηκε εκτίμηση χρησιμοποιώντας παραδοχές, με σκοπό είτε την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών για τη ρύθμιση πιέσεων, είτε τη λήψη μέτρων που θα έχουν οριζόντια επίδραση στην προστασία και βελτίωση του βαθμού διατήρησης των τύπων οικοτόπων και ειδών. Η εκτίμηση των απειλών από προγραμματιζόμενα ή προβλεπόμενα έργα αφορά κυρίως στις δυνητικές επιπτώσεις από την κατασκευή και λειτουργία τους. Η αξιολόγηση των πιέσεων οδήγησε στον κατά το δυνατόν εντοπισμό των πιέσεων που πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα, δηλαδή αυτών που έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε προστατευτέα αντικείμενα με χαμηλό βαθμό διατήρησης και οι οποίες προσδιορίζονται χωρικά, εστιάζοντας στα προστατευτέα αντικείμενα που εντάχθηκαν στις ομάδες υψηλής και μέσης προτεραιότητας διαχείρισης ως προς τα διαχειριστικά μέτρα. Ακολούθως, αναλύθηκαν περαιτέρω τα χαρακτηριστικά των πιέσεων ως προς την επίπτωση που μπορεί να έχουν σε Τ.Ο. και είδη με τα οποία συνδέονται. Οι κύριες παράμετροι ανάλυσης της πίεσης ως προς την επίπτωση είναι η ένταση (υψηλή, μέτρια, ασθενής), η διάρκεια (μακροχρόνια, βραχυχρόνια) και ο προσωρινός ή μόνιμος χαρακτήρας.

Στην ενδοχώρα οι φυσικοί τύποι οικοτόπων και σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας δέχονται πιέσεις/απειλές μέτριας ή υψηλής έντασης από την έλλειψη διαχείρισης βόσκησης (κατά θέσεις υπερβόσκηση ή απουσία βόσκησης) και τις επιπτώσεις από τις πρακτικές άσκησης των δραστηριοτήτων του πρωτογενούς τομέα παραγωγής (γεωργία/κτηνοτροφία) που έχουν επιπτώσεις στη ρύπανση του εδάφους και των υδάτων, στην υπεράντληση των υδατικών πόρων, αλλά και στην καταστροφή σημαντικών ενδιαιτημάτων ειδών. Πιέσεις/ απειλές καταγράφονται επίσης από την αλλαγή χρήσης γης και κυρίως τη μετατροπή των φυσικών τύπων οικοτόπων σε αγροτικές καλλιέργειες ή/ και την ανάπτυξη, κατασκευή και χρήση οικιστικών, εμπορικών, βιομηχανικών υποδομών και υποδομών αναψυχής. Πίεση αποτελεί επίσης και η διάνοιξη οδικού δικτύου ως παράγοντας κατάτμησης των οικοτόπων και των ενδιαιτημάτων των ειδών, αλλά και ως δείκτης προσβασιμότητας του ανθρώπου στα φυσικά οικοσυστήματα. Άλλες σημαντικές πιέσεις και απειλές για τα είδη και τους τύπους οικοτόπων των περιοχών σχετίζονται με τις δασικές πυρκαγιές, αβιοτικές φυσικές διεργασίες (π.χ. διάβρωση, συσσώρευση ιλύος, ξήρανση, αλάτωση κ.α.) και την παρουσία πάρκων παραγωγής αιολικής ενέργειας. Σημαντικές κατά τόπους είναι και οι επιπτώσεις από τις δραστηριότητες τουρισμού και αναψυχής με σημαντικότερες εκείνες που προκαλούνται από την χωρίς έλεγχο επίσκεψη στα σπήλαια της περιοχής. Επιπλέον, η συλλογή άγριων ειδών είτε ως κατοικίδια, είτε για την εμπορία τους είτε για ερευνητικούς σκοπούς αλλά και η σκόπιμη θανάτωση τους λόγω εσφαλμένης αντίληψης για την επικινδυνότητα τους αποτελεί σημαντική πίεση για συγκεκριμένες κατηγορίες ειδών.

Στον παράκτιο χώρο οι περισσότερες πιέσεις και απειλές σχετίζονται με την τουριστική αξιοποίηση της περιοχής και την επίδραση που έχει αυτή στο προστατευτέο αντικείμενο μέσω της ανάπτυξης εγκαταστάσεων και υποδομών αθλητισμού, τουρισμού και αναψυχής, τη λειτουργία ανεξέλεγκτων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων λουόμενων εντός ή γύρω από τους αμμοθινικούς τύπους οικοτόπους, τη ρύπανση από στερεά απορρίμματα, και τη διάνοιξη οδικού δικτύου για την προσέγγιση τροχοφόρων σε παραλίες. Ιδιαίτερα υψηλή πίεση από τη τουριστική ανάπτυξη δέχονται

εποχικά οι αμμώδεις παραλίες ωτοκίας των θαλασσιών χελωνών (είδη προτεραιότητας) κατά την θερινή περίοδο αναπαραγωγής τους (φωτορύπανση, τοποθέτηση επίπλων θαλάσσης, όχληση και παραμονή επισκεπτών κατά τη νύχτα, είσοδος τροχοφόρων κ.α.).

Στο θαλάσσιο χώρο οι σημαντικότερες πιέσεις/απειλές στο προστατευτέο αντικείμενο που εντοπίστηκαν σχετίζονται με την: 1. μεταφορικές δραστηριότητες ναυσιπλοΐας από τις οποίες μπορεί να προκληθεί θανάτωση ή τραυματισμός ειδών, 2. τροποποίηση των συνθηκών των ακτών, των εκβολών και των παράκτιων περιοχών, για ανάπτυξη, χρήση και προστασία των οικιστικών, εμπορικών, βιομηχανικών και ψυχαγωγικών υποδομών και περιοχών που οδηγούν σε καταστροφή θαλάσσιων σπηλιών/καταφυγίων της Μεσογειακής Φώκιας, 3. συσσώρευση θαλάσσιων απορριμμάτων, 4. υπεραλίευση και μείωση της διαθέσιμης τροφής, 5. εμπλοκή ειδών σε αλιευτικά εργαλεία (δίχτυα), ή ακόμη και ηθελημένη θανάτωση, 6. αλλαγή της θέσης, του μεγέθους και / ή της ποιότητας των ενδιαιτημάτων λόγω κλιματικής αλλαγής, και 7. την ηχητική ρύπανση λόγω στρατιωτικών ασκήσεων, ναυτιλίας και σεισμικών ερευνών/εξορύξεων υδρογονανθράκων.

Πρόταση οριοθέτησης και χαρακτηρισμού προστατευόμενων περιοχών

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 1650/1986, οι περιοχές που συμπεριλαμβάνονται στον Εθνικό Κατάλογο Περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 **χαρακτηρίζονται ως περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας** και διακρίνονται σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ), Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) και σε προτεινόμενους τόπους κοινοτικής σημασίας (ΤΚΣ), σύμφωνα με την ειδικότερη κατάταξή τους στο Παράρτημα Ι και τους συνημμένους σ' αυτόν Πίνακες 1 και 2 της κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπ' αριθμ. 50743/2017 (Β' 4432). Επίσης, στην παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, αναφέρεται ότι *«Περισσότερες περιοχές από τις παραπάνω που βρίσκονται σε γεωγραφική εγγύτητα μεταξύ τους μπορούν να συγκροτούν μία περιοχή προστασίας της βιοποικιλότητας. Δύναται να ονοματοδοτούνται βάσει ενός ή περισσοτέρων από τα προστατευτέα αντικείμενα που φιλοξενούν ή/και βάσει φυσικογεωγραφικών χαρακτηριστικών τους ή/και βάσει της ιστορικής χωρικής ή/και διοικητικής τους ταυτότητας.»*

Για την ομαδοποίηση και τον χαρακτηρισμό των προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 της Μελέτης 10Β: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου [Ομάδα περιοχών Περιφερειακών Ενοτήτων Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας και Λακωνίας (μέρους)] χρησιμοποιήθηκαν τα ακόλουθα κριτήρια: **1.** Χωρική επικάλυψη περιοχών ΕΖΔ-ΤΚΣ με ΖΕΠ, **2.** Γεωγραφική εγγύτητα περιοχών, **3.** Οικολογική συνάφεια προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, **4.** Συσχέτιση-εξάρτηση από πλευράς φυσικών πόρων - αβιοτικού περιβάλλοντος, **5.** Κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά/ ανθρωπογενείς δραστηριότητες, **6.** Διοίκηση των προστατευόμενων περιοχών, **7.** Υφιστάμενες θεσμοθετήσεις, **8.** Συνεκτικότητα του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών.

Λαμβάνοντας υπόψη τη συνέργεια όλων των ανωτέρω κριτηρίων στην προστασία και διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου, αξιοποιώντας χωρικές και οικολογικές συνάφειες, εξαρτήσεις και συσχετίσεις φυσικών πόρων, το προηγούμενο ιστορικό προστασίας, τις αρμοδιότητες διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών, αλλά και η διασφάλιση ότι κάθε προεδρικό διάταγμα ομαδοποιεί προστατευόμενες περιοχές που μελετήθηκαν στην ίδια ΕΠΜ, προτείνεται η δημιουργία οκτώ (8) νέων Περιοχών Προστασίας της Βιοποικιλότητας με συνένωση επιμέρους περιοχών Natura, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, ως ακολούθως:

ELBA25307: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Κορινθιακού Κόλπου			
Sitecode	Ονομασία Περιοχής	Περιφέρεια / Π.Ε.	Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
GR2530007	Κορινθιακός Κόλπος	Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας και Αττικής / Κορινθίας, Αχαΐας, Φωκίδας, Βοιωτίας και Δυτικής Αττικής	21. Μονάδα Διαχείρισης Κορινθιακού Κόλπου

ELBA25305: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Γεράνεια όρη			
Sitecode	Ονομασία Περιοχής	Περιφέρεια / Π.Ε.	Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
GR2530005	Όρη Γεράνεια	Πελοποννήσου / Κορινθίας	15. Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Πάρνηθας, Σχοινιά και Προστατευόμενων Περιοχών Σαρωνικού Κόλπου

ELBA25301: η Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Προστατευόμενων Περιοχών Κεντρικής και Βορειοανατολικής Πελοποννήσου (Ζήρεια, Ολίγυρτος, Αρτεμίσιο, Λύρκειο, Μαίναλο, Λίμνες Στυμφαλία και Τάκα)			
Sitecode	Ονομασία Περιοχής	Περιφέρεια / Π.Ε.	Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
GR2510004	Όρη Αρτεμίσιο και Λύρκειο	Πελοποννήσου / Αργολίδας και Κορινθίας	22. Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Χελμου – Βουραϊκού και Προστατευόμενων Περιοχών Βόρειας Πελοποννήσου
GR2520001	Όρος Μαίναλο	Πελοποννήσου / Αρκαδίας	
GR2520002	Λίμνη Τάκα		
GR2530001	Κορυφές όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και χαράδρα Φλαμπουρίτσα	Πελοποννήσου / Κορινθίας	
GR2530002	Λίμνη Στυμφαλία		
GR2530006	Όρος Ζήρεια (Κυλλήνη)		
GR2530004	Όρος Ολίγυρτος	Πελοποννήσου / Αργολίδας, Αρκαδίας και Κορινθίας	

ELBA25103: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Ακροναυπλία			
Sitecode	Ονομασία Περιοχής	Περιφέρεια / Π.Ε.	Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
GR2510003	Ακροναυπλία και Παλαμήδι	Πελοποννήσου / Αργολίδας	24. Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου

ELBA25303: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Ακροκόρινθος			
Sitecode	Ονομασία Περιοχής	Περιφέρεια / Π.Ε.	Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
GR2530003	Ακροκόρινθος	Πελοποννήσου / Κορινθίας	22. Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Χελμου – Βουραϊκού και Προστατευόμενων Περιοχών Βόρειας Πελοποννήσου

ELBA25206: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Πάρνωνας – Μουστού – Χαράδρα Λεωνιδίου			
Sitecode	Ονομασία Περιοχής	Περιφέρεια / Π.Ε.	Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
GR2520003	Λιμνοθάλασσα Μουστού	Πελοποννήσου / Αρκαδίας	24. Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου
GR2520005	Μονή Έλωνας και Χαράδρα Λεωνιδίου - Σπήλαιο Μάνα & Γαλάζια Λίμνη		
GR2520006	Όρος Πάρνωνας (και περιοχή Μαλεβής)		

ELBA25401: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Ανατολική Λακωνία- Ελαφώνησος και θαλάσσια περιοχή			
Sitecode	Ονομασία Περιοχής	Περιφέρεια / Π.Ε.	Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
GR2540001	Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κοράκια, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και περιοχή Μονεμβασιάς, σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και θαλάσσια ζώνη έως ακρωτήριο Καμήλι	Πελοποννήσου / Λακωνίας	24. Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου
GR2540002	Περιοχή Νεάπολης και νήσος Ελαφώνησος		
GR2540007	Όρη Ανατολικής Λακωνίας		

ELBA25403: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Περιοχής Βρονταμά - Εκβολών και θαλάσσιας περιοχής Ευρώτα			
Sitecode	Ονομασία Περιοχής	Περιφέρεια / Π.Ε.	Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
GR2540003	Εκβολές Ευρώτα, περιοχή Βρονταμά και θαλάσσια περιοχή Λακωνικού Κόλπου	Πελοποννήσου / Λακωνίας	24. Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου
GR2540006	Υγρότοποι εκβολών Ευρώτα		

Μέρος των ELBA25403: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Περιοχής Βρονταμά - Εκβολών και θαλάσσιας περιοχής Ευρώτα και ELBA25401: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Ανατολική Λακωνία- Ελαφώνησος και θαλάσσια περιοχή και ειδικότερα τμήμα παραλίων ωστοκίας των θαλασσίων χελωνών και η Θαλάσσια Ζώνη Ευρώτα εντάσσονται στην εγκεκριμένη με την υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓΔΠΠ/147028/2952/29.12.2025 (ΑΔΑ: ΡΘΨ84653Π8-ΗΦ3) απόφαση, Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) του Εθνικού θαλάσσιου Πάρκου Ιονίου και ως εκ τούτου οι περιοχές που εμπίπτουν στο πεδίο της εγκεκριμένης ΕΠΜ του Εθνικού θαλάσσιου Πάρκου Ιονίου δεν συμπεριλαμβάνονται στο αντικείμενο της ΕΠΜ 10β.

Οι περιοχές που εξαιρέθηκαν από την ΕΠΜ10β γιατί περιλαμβάνονται στην εγκεκριμένη ΕΠΜ του Εθνικού θαλάσσιου Πάρκου Ιονίου απεικονίζονται με γκρι επισήμανση στους επιμέρους χάρτες.

Σημειώνεται ότι, στην ΕΠΜ 10β χρησιμοποιήθηκε το πρόθεμα “Σύνθετη” για τη διάκριση περιοχών που περιλαμβάνουν περισσότερες της μίας περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας (περιοχές του δικτύου Natura 2000). Ο όρος αυτός, καθόσον δεν αποτελεί στοιχείο του θεσμικού χαρακτηρισμού, δεν χρησιμοποιείται στην παρούσα έγκριση.

Οριοθέτηση και καθορισμός ζωνών

Ο καθορισμός ζωνών σε μια προστατευόμενη περιοχή, με διακριτές και σαφώς προσδιορισμένες επί της αρχής λειτουργίες και χρήσεις αποτελεί εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο άσκησης πολιτικής για τη διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου και την επίτευξη των στόχων των κοινοτικών οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ. Το θεσμικό πλαίσιο για τον καθορισμό επιμέρους ζωνών εντός μίας προστατευόμενης περιοχής καθορίζεται από το άρθρο 19 του ν. 1650/1986. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 4 (περ. α, β, γ και δ) του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, αναφέρονται οι ακόλουθες δυνητικές περιπτώσεις καθορισμού ζωνών προστασίας σε Περιοχές Προστασίας της Βιοποικιλότητας ή Εθνικά Πάρκα: α) Ζώνη απόλυτης προστασίας της φύσης (ΖΑΠΦ), β) Ζώνη προστασίας της φύσης (ΖΠΦ), γ) Ζώνη διατήρησης οικοτόπων και ειδών (ΖΔΟΕ) και δ) Ζώνη βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων (ΖΒΔΦΠ).

Ο καθορισμός ζωνών προστασίας σε μια περιοχή του δικτύου Natura, αρχικά προϋποθέτει τη χωρική ιεράρχηση θέσεων/περιοχών αυτής σε σχέση με την ικανότητα και σημασία τους στην κάλυψη των αναγκών διατήρησης των προστατευτέων αντικειμένων (ειδών και τύπων οικοτόπων). Είναι απαραίτητος ο εντοπισμός θέσεων/περιοχών εντός κάθε ΕΖΔ/ΖΕΠ/ΤΚΣ στις οποίες να διαβαθμίζεται η σημαντικότητα που έχουν για την προστασία ειδών και τύπων οικοτόπων και ο χωρικός προσδιορισμός θέσεων/περιοχών οι οποίες έχουν ιδιαίτερα υψηλή βαρύτητα για ένα ή περισσότερα προστατευτέα αντικείμενα ή αντίστοιχα, άλλων θέσεων/περιοχών οι οποίες, αναλογικά, έχουν χαμηλότερη σημασία αναφορικά με τη διατήρηση των προστατευτέων αντικειμένων. Η ιεράρχηση της σημαντικότητας θέσεων/περιοχών της ΕΖΔ συμβάλλει καθοριστικά στον καθορισμό των ζωνών διατήρησης. Οι θέσεις/περιοχές με υψηλή σημαντικότητα διατήρησης είναι συνήθως περιοχές που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής, καθώς η αυξημένη αξία διατήρησης που έχουν συνήθως, συμβαδίζει με αυστηρότερα μέτρα προστασίας και αυστηρότερες ρυθμίσεις χρήσεων γης σε σχέση με τη γύρω περιοχή. Η ιεράρχηση των θέσεων/περιοχών εντός της ΕΖΔ δεν αποτελεί το μοναδικό παράγοντα στον οποίο βασίζεται ο καθορισμός ζωνών προστασίας ή οι ρυθμίσεις χρήσεων γης, όμως αποτελούν σημαντικό εργαλείο αντικειμενικής τεκμηρίωσης αναφορικά με την ανάγκη λήψης ιδιαίτερων θεσμικών προστατευτικών μέτρων σε συγκεκριμένες θέσεις/περιοχές.

Η εκτίμηση της βαρύτητας που μπορεί να έχουν οι διάφορες θέσεις/περιοχές εντός των ΕΖΔ/ΖΕΠ/ΤΚΣ αποτελεί μια διαδικασία που προϋποθέτει, αφενός τη γνώση της εξάπλωσης των προστατευτέων αντικειμένων και αφετέρου τη σημαντικότητα διατήρησης του κάθε προστατευτέου αντικειμένου (Lehtomäki and Moilanen, 2013). Στο πλαίσιο των ΕΠΜ αυτή η πληροφορία έχει καταγραφεί κατά τη εκτίμηση των Οικοσυστημικών Χωρικών Ενοτήτων (ΟΧΕ) για το κάθε προστατευτέο αντικείμενο (ενότητα 2.2.4) και κατά την ιεράρχηση της σημασίας κάθε προστατευτέου αντικειμένου για λήψη θεσμικών μέτρων (ενότητα 3.1).

Η διαδικασία για την ιεράρχηση της σημασίας περιοχών/θέσεων εντός κάθε περιοχής N2000 απαιτεί:

1. Τον εντοπισμό θέσεων/περιοχών στις οποίες απαντούν:
 - ΟΧΕ ειδών ή τύποι οικοτόπων με μεγάλη σημασία διατήρησης για την περιοχή (υψηλή βαθμίδα στην ιεράρχηση θεσμικών μέτρων)
 - Μεγάλο πλήθος ΟΧΕ ειδών ή τύποι οικοτόπων με μικρότερη σημασία διατήρησης (χαμηλότερη βαθμίδα στην ιεράρχηση θεσμικών μέτρων)
2. Τη σταδιακή επιλογή σημαντικών θέσεων/περιοχών από τις πλέον σημαντικές στις λιγότερες σημαντικές με ταυτόχρονη θεώρηση της ανάγκης για συμπληρωματικότητα στη προστασία ειδών και τύπων οικοτόπων, δηλ. την ανάγκη η ιεράρχηση των θέσεων/περιοχών να καλύπτει όλα τα προστατευτέα αντικείμενα.

Επιπρόσθετα, κατά την τελική επιλογή της ζωνοποίησης των περιοχών λαμβάνονται υπόψη και τα ακόλουθα:

- Η ύπαρξη περιοχών με μεγάλη αξία (θέσεις φωλιάσματος, διαχείμανσης, τροφοληψίας, στάθμευσης κ.α.) για τη χερσαία και θαλάσσια πανίδα, καθώς και για την ορνιθοπανίδα.
- Περιοχές με σχετικά μικρό βαθμό ανθρωπογενούς παρέμβασης που διατηρούν σε μεγάλο βαθμό τη φυσικότητά τους ή / και απομόνωσή τους (π.χ. νήσοι, φαράγγια).
- Περιοχές με τοπία υψηλής αισθητικής αξίας
- Περιοχές που συμβάλουν στη διατήρηση των φυσικών διεργασιών και στην προστασία των φυσικών πόρων
- Περιοχές με ιδιαίτερους, μοναδικούς ή παραδοσιακούς τρόπους χρήσεων γης και κοινωνικής οργάνωσης
- Η ύπαρξη ιδιαίτερων και ενδιαφερόντων γεωμορφολογικών και τοπιολογικών στοιχείων.
- Η ύπαρξη και ο βαθμός συμμετοχής του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένου των υφιστάμενων και υπό ανάπτυξη υποδομών.

Ο ακριβής καθορισμός των ορίων της κάθε ζώνης έγινε με κατά το δυνατόν σταθερά φυσικά ή τεχνητά γραμμικά στοιχεία του εδάφους (π.χ. δρόμοι, κοίτες ποταμών, αναχώματα, κανάλια κ.λπ.) ή νοητές πολυγωνικές γραμμές που συνδέουν σημεία οριζόμενα από γεωγραφικές συντεταγμένες.

Τέλος ο καθορισμός των επιτρεπόμενων ειδικών κατηγοριών χρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4685/2020, ήταν αποτέλεσμα της συναξιολόγησης των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων στην περιοχή και των δυνητικών συγκρούσεων μεταξύ της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Σε συνέχεια των αποτελεσμάτων εφαρμογής της μεθοδολογίας και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις παραμέτρους των περιοχών που εξετάστηκαν, προτάθηκε η δημιουργία των ακόλουθων κατηγοριών ζωνών ανά Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας:

Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας	Κατηγορία ζώνης	Έκταση (km ²)	Ποσοστό (%) επι της συνολικής έκτασης της ΠΠΒ
ΠΠΒ Ακροναυπλίας (ELBA25103)	ΖΒΔΦΠ	0.329955	8.92
	ΖΔΟΕ	0.427413	11.56
	ΖΠΦ	1.893573	51.19
	Οικισμός	1.047954	28.33
Συνολική έκταση:		3.698895	
ΠΠΒ Πάρωννα - Μουστού - Χαράδρας Λεωνιδίου (ELBA25206)	ΖΑΠΦ	2.789769	0.43
	ΖΒΔΦΠ	39.313282	6.10
	ΖΔΟΕ	301.711497	46.80
	ΖΠΦ	295.753342	45.88
	Οικισμός	5.11612	0.79
Συνολική έκταση:		644.68401	
ΠΠΒ Προστατευόμενων Περιοχών	ΖΑΠΦ	0.84607	0.11

Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας	Κατηγορία ζώνης	Έκταση (km ²)	Ποσοστό (%) επι της συνολικής έκτασης της ΠΠΒ
Κεντρικής και Βορειοανατολικής Πελοποννήσου (Ζήρεια, Ολίγυρτος, Αρτεμίσιο, Λύρκειο, Μαίναλο, Λίμνες Στυμφαλία και Τάκα) (ELBA25301)	ZΒΔΦΠ	130.08461	16.45
	ZΔΟΕ	228.98059	28.95
	ZΠΦ	353.71110	44.72
	Οικισμός	77.38726	9.78
Συνολική έκταση:		715.754968	
ΠΠΒ Ακροκορίνθου (ELBA25303)	ZΒΔΦΠ	0.334392	5.56
	ZΠΦ	5.681496	94.44
Συνολική έκταση:		6.015888	
ΠΠΒ Γερανείων Όρων (ELBA25305)	ZΔΟΕ	0.185963	0.27
	ZΠΦ	69.684066	99.73
Συνολική έκταση:		69.870029	
ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου (ELBA25307)	ZΔΟΕ	2365.223965	99.94
	ZΠΦ	1.496594	0.06
Συνολική έκταση:		2366.720559	
ΠΠΒ Ανατολικής Λακωνίας-Ελαφονήσου και θαλάσσιας περιοχής (ELBA25401)	ZΒΔΦΠ	70.347724	13.04
	ZΔΟΕ	258.781896	47.95
	ZΠΦ	203.664416	37.74
	Οικισμός	6.87417	1.27
Συνολική έκταση:		539.668206	
ΠΠΒ Περιοχής Βρονταμά - Εκβολών και θαλάσσιας περιοχής Ευρώτα (ELBA25403)	ZΒΔΦΠ	41.104656	38.78
	ZΔΟΕ	18.30682	17.27
	ZΠΦ	43.316969	40.87
	Οικισμός	3.264761	3.08
Συνολική έκταση:		105.993206	

Για την αρτιότερη προστασία των ειδών κα των οικοτόπων έχουν οριστεί εκτός των προστατευόμενων περιοχών Περιφερειακές Ζώνες και Οικολογικού Διάδρομοι, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Περιφερειακές Ζώνες καθορίστηκαν στις περιπτώσεις που: α) ενδιαιτήματα (ή τμήματα ενδιαιτημάτων) πολύ σημαντικών ειδών, με υψηλή παρουσία των ειδών σε αυτά, εκτείνονται έξω από τα όρια των προστατευόμενων περιοχών αλλά βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση με αυτές, και καταγράφονται στις περιοχές αυτές σημαντικές πιέσεις για το προστατευτέο αντικείμενο, β) ανθρωπογενείς δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα είτε αποκλειστικά εκτός είτε και εκτός της προστατευόμενης περιοχής, έχουν ή δύναται να έχουν σημαντική επίδραση στα πολύ σημαντικά είδη ή στους πολύ σημαντικούς τ.ο. της αντίστοιχης περιοχής.
- Ο καθορισμός οικολογικών διαδρόμων βασίστηκε σε σημαντικά στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος εκτός των ορίων των προστατευόμενων περιοχών που συνδέονται από οικολογική άποψη με το προστατευτέο αντικείμενο της εκάστοτε προστατευόμενης περιοχής.

Σε ότι αφορά τις περιφερειακές ζώνες και τους οικολογικούς διαδρόμους που προτείνονται, έχουν ως ακολούθως:

- Στην ΠΠΒ-01: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Κορινθιακού Κόλπου, ορίστηκαν δύο (2) Περιφερειακές Ζώνες, οι οποίες περιλαμβάνουν τις λεκάνες απορροής περιμετρικά της θαλάσσιας περιοχής του Κορινθιακού Κόλπου
- Στην ΠΠΒ-03: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Προστατευόμενων Περιοχών Κεντρικής και Βορειοανατολικής Πελοποννήσου (Ζήρεια, Ολίγυρτος, Αρτεμίσιο, Λύρκειο, Μαίναλο, Λίμνες Στυμφαλία και Τάκα), έχουν οριοθετηθεί δύο (2) Περιφερειακές Ζώνες, οι οποίες περιλαμβάνουν τις λεκάνες απορροής των δύο υδροτόπων (Λίμνες Στυμφαλία και Τάκα), καθώς και τρεις (3) Οικολογικοί Διάδρομοι που λειτουργούν ως περιοχές διασύνδεσης, εξασφαλίζοντας την απρόσκοπτη μετακίνηση των ειδών.
- Στην ΠΠΒ-06: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Πάρνωννα – Μουστού – Χαράδρα Λεωνιδίου, έχουν προταθεί πέντε (5) Περιφερειακές Ζώνες για την προστασία υδροτοπικών συστημάτων, της *Caretta caretta* (η παραλία νοτίως του παραλιακού Άστρους αποτελεί παραλία ωτοκίας), των χειροπτέρων περιμετρικά των σπηλαίων που λειτουργούν ως σημαντικά καταφύγια, καθώς και οικοτόπων όπως η Περιφερειακή Ζώνη προστασίας του δενδρόκεδρου, η οποία αποτελεί περιοχή κυρίαρχης εξάπλωσης του είδους με πολύ καλή κατάσταση διατήρησης. Επιπλέον, έχουν οριστεί δύο (2) Οικολογικοί Διάδρομοι, οι οποίοι λειτουργούν ως φυσικοί διάδρομοι διασύνδεσης για τις μετακινήσεις των ειδών χειροπτέρων και λοιπών ειδών πανίδας της περιοχής μελέτης.
- Στην ΠΠΒ-07: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Ανατολική Λακωνία- Ελαφώνησος και θαλάσσια περιοχή, έχουν οριστεί για την προστασία της *Caretta caretta* μία μικτή θαλάσσια και χερσαία περιοχή στον όρμο της Νεάπολης και 6 Χερσαίες περιοχές (παραλίες), ως περιφερειακές ζώνες καθώς και μία Περιφερειακή ζώνη στον Πύργο του Αγίου Στεφάνου για την προστασία των χειροπτέρων που χρησιμοποιούν τη περιοχή για την είσοδο –έξοδο τους το σπήλαιο. Επιπρόσθετα έχουν οριστεί συνολικά και 3 Οικολογικοί Διάδρομοι για την προστασία των χειροπτέρων και αφορούν περιοχές που χρησιμοποιούνται από τα χειρόπτερα σαν θέσεις τροφοληψίας ή μετακίνησης είναι σημαντικές για τη λειτουργικότητα των καταφυγίων.
- Στην ΠΠΒ-08: Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Περιοχής Βρονταμά - Εκβολών και θαλάσσιας περιοχής Ευρώτα έχουν οριοθετηθεί: 1 χερσαία Περιφερειακή Ζώνη για την προστασία της *Caretta caretta* η οποία συνιστά φυσική συνέχεια και τμήμα της παραλίας ωτοκίας Ευρώτα, 3 θαλάσσιες περιφερειακές ζώνες, έμπροσθεν παραλιών ωτοκίας *Caretta caretta* η οποίες αφενός χρησιμοποιούνται για τις μετακινήσεις της *Caretta caretta* από τη θαλάσσια περιοχή προς την παραλία ωτοκίας και αφετέρου συνιστούν τεκμηριωμένο τροφικό επίπεδο για τα δύο είδη θαλάσσιων χελωνών *Caretta caretta* και *Chelonia mydas*. Επιπλέον, έχει οριοθετηθεί ως Περιφερειακή Ζώνη η περιοχή που εμπίπτει εντός των λεκανών απορροής περιμετρικά των υδροτοπικών οικοσυστημάτων και της θαλάσσιας περιοχής, καθώς κρίνεται ότι οι δραστηριότητες που διενεργούνται στην ευρύτερη αυτή περιοχή, δύναται να επηρεάσουν ποιοτικά και ποσοτικά την υδρολογική κατάσταση των υδροτόπων. Τέλος, στην περιοχή έχει οριοθετηθεί ένας Οικολογικός διάδρομος που εξυπηρετεί τη διασύνδεση της περιοχή με τον Ορεινό όγκο του Ταυγέτου, μέσω του υδάτινου διαδρόμου που βρίσκεται στα ανάντη της περιοχής

Οι περιφερειακές ζώνες που αφορούν στην θαλάσσια έκταση και την παραλία ωτοκίας εμπίπτουν στο πεδίο της εγκεκριμένης ΕΠΜ του Εθνικού θαλάσσιου Πάρκου Ιονίου και ως εκ τούτου δεν

συμπεριλαμβάνονται στο αντικείμενο της ΕΠΜ 10β.

Συνημμένα στο παρόν περιλαμβάνονται Χάρτες που απεικονίζουν τα όρια και τις προτεινόμενες ζώνες προστασίας, τις περιφερειακές ζώνες και τους οικολογικούς διαδρόμους για κάθε Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας.

Προτεινόμενες Επιτρεπόμενες χρήσεις / Ρυθμίσεις

Το θεσμικό πλαίσιο για τον καθορισμό των επιτρεπόμενων ειδικών χρήσεων ανά ζώνη προστασίας εντός μίας προστατευόμενης περιοχής καθορίζεται από τα άρθρα 14α, 14β, 14γ και 14δ του ΠΔ 59/2018, όπως συμπληρώθηκε και ισχύει με το άρθρο 44 παρ. 18 του ν. 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 92) και το άρθρο 44 του ν. 4759/2020 «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» (Α' 245).

Σύμφωνα με τα άρθρα 14α, 14β, 14γ και 14δ του ΠΔ 59/2018, για κάθε μία από τις Ζώνες Προστασίας ισχύουν τα εξής: α) Επιτρέπονται μόνο ορισμένες ή/και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων που προσδιορίζονται στα ανωτέρω άρθρα και β) Οι ειδικές χρήσεις επιλέγονται από τις επιτρεπόμενες ανά ζώνη προστασίας και δύναται να εξειδικεύονται και να ρυθμίζονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή.

Προτείνονται οι ακόλουθες γενικές διατάξεις για το σύνολο των προστατευόμενων περιοχών:

- Εντός των ορίων της προστατευόμενης περιοχής εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες προστατευτικές διατάξεις, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων της δασικής και της αρχαιολογικής νομοθεσίας, και επιπλέον οι όροι, περιορισμοί και μέτρα προστασίας που ορίζονται στην ΕΠΜ, με την επιφύλαξη ότι κατισχύουν οι πολεοδομικού χαρακτήρα ρυθμίσεις (αρτιότητα, χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης) που ισχύουν στην περιοχή.
- Για το όριο αρτιότητας και ελάχιστης κατάτμησης, σε όλες τις ζώνες προστασίας και αναλόγως των επιτρεπόμενων ανά ζώνη ειδικών χρήσεων, εφαρμόζονται οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.
- Σε περιοχές εντός σχεδίων πόλεων καθώς και εντός οικισμών, οριοθετημένων και μη δεν εφαρμόζεται ζώνωση κατά τις διατάξεις του Ν.4685/2020 και επομένως δεν προσδιορίζονται χρήσεις γης, όπως τα όρια αυτών καθορίζονται ή θα καθοριστούν (για τους μη οριοθετημένους οικισμούς) από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Δόμησης.
- Σε ότι αφορά τους αρχαιολογικούς χώρους:
 - Εντός των ορίων της προστατευόμενης περιοχής κατισχύουν οι διατάξεις της αρχαιολογικής νομοθεσίας.
 - Επιτρέπεται η αρχαιολογική έρευνα πεδίου δηλαδή η έρευνα του εδάφους, του υπεδάφους, του βυθού της που έχει ως σκοπό τον εντοπισμό ή την αποκάλυψη αρχαίων μνημείων, είτε αυτή συνίσταται σε ανασκαφή, χερσαία ή ενάλια, είτε σε επιφανειακή έρευνα είτε σε επιστημονική έρευνα. Επιτρέπεται η συντήρηση, επισκευή και ανασύλωση ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων και χώρων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Σε όλες τις Ζώνες επιτρέπονται, εκτός από την εκτέλεση έργων και την άσκηση δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στις ειδικές κατηγορίες χρήσεων κάθε ζώνης και τα εξής:
 - α) Έργα, η πραγματοποίηση των οποίων επιβάλλεται για επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011,

β) έργα για την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης, ιδίως σεισμών, πλημμυρών, πυρκαγιών, θεομηνιών. Μετά την παρέλευση του κινδύνου οι αρμόδιοι φορείς προβαίνουν, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους, στις απαραίτητες ενέργειες αποκατάστασης του οικοσυστήματος, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής.

- Στο σύνολο της προστατευόμενης περιοχής επιτρέπεται η εκτέλεση εργασιών που αποσκοπούν στην αποκατάσταση, βελτίωση και διατήρηση των χαρακτηριστικών του φυσικού περιβάλλοντος, των τύπων οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας, συμπεριλαμβανομένων και των δράσεων περιορισμού ή/και ανάσχεσης της εξάπλωσης ξενικών χωροκατακτητικών ειδών, εφόσον αποσκοπούν στην προστασία της περιοχής, προβλέπονται από το Σχέδιο Διαχείρισης και διασφαλίζεται υψηλός βαθμός προστασίας των προστατευτέων αντικειμένων.
- Στο σύνολο της προστατευόμενης περιοχής επιτρέπεται η διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών των στοιχείων του βιοτικού και αβιοτικού περιβάλλοντος και η χρήση σχετικού εξοπλισμού, για λόγους που σχετίζονται με την παρακολούθηση, προστασία, διατήρηση και διαχείριση των φυσικών οικοσυστημάτων, των τύπων οικοτόπων, των ειδών χλωρίδας και πανίδας (ειδική κατηγορία χρήσης 11 σύμφωνα με το π.δ. 59/2018, Α' 114).
- Στο σύνολο της προστατευόμενης περιοχής επιτρέπονται οι ενέργειες που εξυπηρετούν αποκλειστικά σκοπούς εθνικής άμυνας,
- Επιτρέπεται η χρήση, συντήρηση, επισκευή, βελτίωση και αποκατάσταση των νομίμως υφιστάμενων εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων ανεξάρτητα αν οι αντίστοιχες ειδικές χρήσεις γης περιλαμβάνονται στις προβλεπόμενες από τον ν. 4685/2020 χρήσεις για την εκάστοτε ζώνη. Ως υφιστάμενες θεωρούνται ιδίως όσες διαθέτουν νομίμως εκδοθείσα περιβαλλοντική αδειοδότηση, άδεια εγκατάστασης, άδεια λειτουργίας ή άδεια οικοδομής.

Φύλλα των ζωνών προστασίας («ζωνόφυλλα») όπου παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι επιτρεπόμενες χρήσεις ανά πολύγωνο ζώνης προστασίας, καθώς και αρχεία χρήσεων γης που περιγράφονται συνοπτικά οι ειδικές χρήσεις γης ανά κατηγορία ζώνης ένα για κάθε προτεινόμενη Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας επισυνάπτονται στο παρόν.

Σχέδιο Διαχείρισης

Το Σχέδιο Διαχείρισης αποτελεί το επιχειρησιακό έγγραφο που προσδιορίζει τους τρόπους και τα μέσα για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για την προστασία και διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου της περιοχής. Περιλαμβάνει όλες τις προτεινόμενες δράσεις και μέτρα που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της ανάλυσης και αξιολόγησης της μελέτης, καθώς και της πρότασης χαρακτηρισμού και θεσμικών ρυθμίσεων. Το περιεχόμενο του Σχεδίου Διαχείρισης καθορίζεται βάσει της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του νόμου 1650/1986, όπως έχει αντικατασταθεί από την παράγραφο 1 του άρθρου 47 του νόμου 4685/2020. Συγκεκριμένα το Σχέδιο Διαχείρισης περιλαμβάνει:

- Δεδομένα σχετικά με τους τύπους οικοτόπων και τα είδη των προστατευόμενων περιοχών, τις πιέσεις που δέχονται και τους στόχους διατήρησης που έχουν τεθεί γι' αυτά.
- Τα Μέτρα Διαχείρισης που αποτελούν εργαλεία για την επίτευξη των στόχων διατήρησης, καθώς και της άρσης των πιέσεων/ απειλών στα προστατευτέα αντικείμενα. Οι διαχειριστικές δράσεις, παρεμβάσεις και μέτρα που διατυπώνονται κρίνονται απαραίτητα για τη διατήρηση ή την επίτευξη της ικανοποιητικής διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου, ήτοι των επιμέρους στοιχείων αυτού.

- Σχέδιο Δράσης για την εφαρμογή των μέτρων διαχείρισης.
- Πρόγραμμα παρακολούθησης του προστατευτέου αντικειμένου και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του Σχεδίου Διαχείρισης.

Κατόπιν των ανωτέρω, εισηγούμαστε την Έγκριση της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Ομάδα περιοχών Natura Περιφερειακών Ενοτήτων Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας και Λακωνίας (μέρους)», για τον χαρακτηρισμό των περιοχών του δικτύου Natura 2000 με κωδικούς:

- GR2530007- Κορινθιακός Κόλπος (ΕΖΔ) ως **Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Κορινθιακού Κόλπου**
- GR2530005- Όρη Γεράνεια (ΕΖΔ) ως **Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Γεράνεια όρη**
- GR2510004 - Όρη Αρτεμίσιο και Λύρκειο, GR2520001 - Όρος Μαίναλο, GR2520002 Λίμνη Τάκα, GR2530001 - Κορυφές όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και χαράδρα Φλαμπουρίτσα, GR2530002 -Λίμνη Στυμφαλία, GR2530006 - Όρος Ζήρεια (Κυλλήνη), GR2530004 - Όρος Ολίγυρτος ως **Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Προστατευόμενων Περιοχών Κεντρικής και Βορειοανατολικής Πελοποννήσου (Ζήρεια, Ολίγυρτος, Αρτεμίσιο, Λύρκειο, Μαίναλο, Λίμνες Στυμφαλία και Τάκα)**
- GR2510003 - Ακροναυπλία και Παλαμήδι ως **Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Ακροναυπλία**
- GR2530003 – Ακροκόρινθος ως **Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Ακροκόρινθος**
- GR2520003 - Λιμνοθάλασσα Μουστού, GR2520005 - Μονή Έλωνας και Χαράδρα Λεωνιδίου - Σπήλαιο Μάνα & Γαλάζια Λίμνη, GR2520006 - Όρος Πάρνωνας (και περιοχή Μαλεβής) ως **Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Πάρνωνας – Μουστού – Χαράδρα Λεωνιδίου**
- GR2540001 - Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κοράκια, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και περιοχή Μονεμβασιάς, σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και θαλάσσια ζώνη έως ακρωτήριο Καμήλι, GR2540002 - Περιοχή Νεάπολης και νήσος Ελαφώνησος (μέρος) , GR2540007 - Όρη Ανατολικής Λακωνίας ως **Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Ανατολική Λακωνία- Ελαφώνησος και θαλάσσια περιοχή**
- GR2540003 - Εκβολές Ευρώτα, περιοχή Βρονταμά και θαλάσσια περιοχή Λακωνικού Κόλπου (μέρος), GR2540006 - Υγρότοποι εκβολών Ευρώτα ως **Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Περιοχής Βρονταμά - Εκβολών και θαλάσσιας περιοχής Ευρώτα (μέρος).**

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΙΚΗΣ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

- α) 8 Χάρτες Ζωνοποίησης
- β) 8 αρχεία Ζωνόφυλλων

- γ) 8 αρχεία Χρήσεων Γης
- δ) 8 αρχεία Μετρόφυλλων